

PRAWA CZŁOWIEKA W EUROPEJSKIM PARADYGMACIE OCHRONY CUDZOZIEMCÓW

(popularnonaukowe streszczenie projektu)

Prawa cudzoziemców i prawa człowieka to systemy, które wzajemnie się uzupełniają, chronią podobne wartości i tym samym wspólna analiza tych dziedzin wydaje się czymś naturalnym. Zarówno w Europie jak i na świecie mamy do czynienia z wieloma zdarzeniami, takimi jak choćby konflikty zbrojne, które powodują przemieszczanie się ludności uciekającej przed niebezpieczeństwem utraty życia. Społeczność międzynarodowa nie zawsze jest w stanie poradzić sobie w praktyce z licznymi problemami wynikającymi z tego faktu. Badania naukowe w tym względzie wydają się konieczne. Celem ich jest dogłębna analiza zjawisk, które zachodzą współcześnie w międzynarodowym prawie ochrony praw człowieka oraz w europejskim regionalnym systemie ich ochrony. Wręcz niezbędne wydaje się prawne zbadanie zjawisk, które pokaże jak radzić sobie z napływającymi do Europy cudzoziemcami, w jakim zakresie mogą liczyć na zastosowanie wobec nich ochrony i jakie są prawne mechanizmy tej ochrony. Wobec wydarzeń i jednocześnie problemów przed jakimi staje Europa, państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz instytucje Unii Europejskiej niezbędnym wydaje się analiza i wskazanie mechanizmów prawnych, które mogłyby mieć zastosowanie do zaistniałej sytuacji. Przedstawione badania są więc aktualne i stanowią wyzwanie dla nauk prawnych, szczególnie w dziedzinie praw człowieka, prawa międzynarodowego oraz prawa europejskiego. Ten zakres badań będzie wymagał połączenia wysiłków i wiedzy z zakresu wszystkich w/w szczegółowych specjalności, gdyż znajda przełożenie na praktykę, która według stanu wiedzy na dziś nie jest w stanie wypracować kompromisowych mechanizmów współpracy międzynarodowej, które pozwoliłyby sprawnie rozwiązać problem. W związku z tym proponowane badania podejmą próbę dookreślenia możliwości w tym zakresie.

Chcemy w tych badaniach przyrzeć się także instytucjom i spróbować ocenić skuteczność ich działania oraz zaproponować mechanizm współpracy, który pozwoli skutecznie odnieść się do współczesnych zjawisk, a także potrzeby zmian w tym zakresie. Analiza będzie dotyczyła badanych postaw i mechanizmów prawnych ochrony, zaś wnioski skupione będą wokół postaw humanitarnych w odniesieniu do potrzeb, jakie zrodziły nowe zjawiska zachodzące na kontynencie europejskim. Wydaje się, że projekt w tym względzie jest niezbędny, gdyż jego celem będzie też przypomnienie postaw europejskich i wskazanie na standard europejskiej ochrony, który powinien być szanowany, a nawet rozwijany w znaczeniu cywilizacyjnym. Analiza prawa obejmować będzie nie tylko prawo materialne, ale także procesowe, zakres ochrony, instytucje ochrony, podstawy prawne ich działania, zakres kompetencji i współpracę podmiotów, których kompetencje pozwalają na podejmowanie czynności mających na celu realizację pełnej ochrony cudzoziemców.